

Činnosť probačného a mediačného úradníka pri inštitúte odklonu (Dohoda o vine a treste)

PhDr. Vladimír Cehlár

©2010

Činnosť probačného a mediačného úradníka

- Probačný a mediačný úradník napomáha tomu, aby trestná vec mohla byť vo vhodných prípadoch prejednaná v niektorom z osobitných spôsobov trestného konania²⁾ alebo aby mohol byť uložený a riadne vykonaný trest nespojený s odňatím slobody, alebo aby mohla byť väzba nahradená iným vhodným opatrením. Na tento účel probačný a mediačný úradník :
- obstaráva podklady týkajúce sa osoby obvinenej o jeho rodinnom, sociálnom a pracovnom prostredí,
 - utvára podmienky na rozhodnutie o podmieňanom zastavení trestného stíhania alebo schválení zmiery,
 - uskutočňuje úkony na účely uzavretia dohody medzi poškodeným a obvineným o náhrade škody, ktorá vznikla trestným činom, alebo na účely odstránenia ujmy, ktorá vznikla trestným činom,
 - vykonáva dohľad nad správaním obvinenej v priebehu skúšobnej doby a kontrolu výkonu trestov nespojených s odňatím slobody,
 - uskutočňuje pri výkone probácie a mediácie ďalšie úkony v trestnom konaní.

Pokyn prokurátora pred rozhodnutím

Aplikácia § 330 až 326 Tr. poriadku :

- zmyslom tohto inštitútu je aj odklon v trestnom konaní;
- získavanie relevantných poznatkov o obvinenom, ktoré môžu efektívnejším spôsobom ovplyvniť proces „dohody o vine a treste“;
- možnosť uloženia trestu nespojeného s odňatím slobody, ktorý bude šitý na mieru odsúdenému;
- spísanie dohody medzi poškodeným a obvineným o náhrade škody, písomné uznanie dlhu voči poškodenému, prevzatie dlhu poškodeného, poskytnutie preddavku na náhradu škody poškodenému a pod.

Evidencia pokynov prokurátora v agende

„Pr“ a „M“

- 1.) Ak pokyn prokurátora smeruje len k náhrade škody, takýto pokyn sa v trestnom registri eviduje pod agendou „**mediácie** – **M**“.
- 2.) Ak pokyn prokurátora smeruje len k tomu, aby PaMÚ obstarával podklady týkajúce sa osoby obvinenej o jeho rodinnom, sociálnom a pracovnom prostredí, o možnosti vykonania alternatívneho trestu, trestu nespojeného s odňatím slobody, takýto pokyn sa v trestnom registri eviduje pod agendou „**probácia** – **Pr**“.
- 3.) Ak pokyn prokurátora smeruje k plneniu úloh uvedených v ods. 1.) a 2.), takýto pokyn sa v trestnom registri eviduje pod agendou „**mediácia** – **M**“.

Aplikácia pokynu prokurátora pred rozhodnutím

- ▶ **PaMÚ - zabezpečí** predvolanie obvineného, poškodeného, v intenciách pokynu prokurátora;
- ▶ **PaMÚ – obstaráva** podklady týkajúce sa osoby obvineného o jeho rodinnom, sociálnom a pracovnom prostredí, navrhuje v intenciách pokynu možnosti aplikácie alternatívnych trestov, resp. upozorňuje na rizikové faktory, ktoré môžu byť kontraproduktívne v oblasti vykonateľnosti alternatívneho trestu;
- ▶ **PaMÚ – spracuje** dohodu o náhrade škody, kde využíva formy a metódy mediácie, resp. prvky facilitácie a negociácie medzi obvineným a poškodeným;

V procese probácie a mediácie pred rozhodnutím je potrebné

- ▶ zabezpečiť účasť zákonného zástupcu, ak ide o obvineného mladistvého, resp. opatrovníka, ak bol určený súdom;
- ▶ obhajcu obvineného, ak ide o mladistvého;
- ▶ sociálneho kurátora, ak ide o mladistvého obvineného
- ▶ obhajcu obvineného, ak je zrejme, že ho splnomocnil na úkony v trestnom konaní;
- ▶ právneho zástupcu poškodeného, ak je zrejme, že ho splnomocnil na úkony v trestnom konaní;

Ďakujem za pozornosť

Uvedené prezentácie s prílohami budú zverejnené na stránkach Justičnej akadémie.